

Številka: 370-46/2025-2570-4

Datum: 23. 10. 2025

Na podlagi prvega odstavka 7. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18, v nadaljnjem besedilu: ZNOrg), 4. člena Pravilnika o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti (Uradni list RS, št. 38/24, v nadaljnjem besedilu: pravilnik) ter 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljnjem besedilu: ZUP) na zahtevo vlagatelja Focus, Društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva ulica 7, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa predsednica Živa Kavka Gobbo, za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti, izdaja minister, pristojen za okolje, podnebje in energijo naslednjo

ODLOČBO

1. Vlagatelju Focus, Društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva ulica 7, 1000 Ljubljana, **se podeli status nevladne organizacije** (v nadaljnjem besedilu: NVO) **v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti**, s pretežnim delovanjem na podpodročjih, javni potniški promet, hoja, kolesarjenje in druge oblike mobilnosti, ki manj obremenjujejo okolje.
2. NVO v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti iz prve točke izreka te odločbe mora v skladu s prvim odstavkom 11. člena ZNOrg vsako drugo leto od podelitve tega statusa do 31. marca za pretekli dve leti Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo poslati poročilo o delovanju, iz katerega so razvidne izvedene aktivnosti in pomembnejši dosežki ter program bodočega delovanja za najmanj dve koledarski leti.
3. NVO v javnem interesu iz prve točke izreka te odločbe mora skladno s prvim odstavkom 12. člena ZNOrg Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo v 30 dneh pisno obvestiti o spremembi ustanovitvenega akta, ki se nanaša na namen organizacije, dejavnosti organizacije, uporabo presežka prihodkov nad odhodki ali na prenos premoženja v primeru prenehanja.
4. Focus, Društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva ulica 7, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa predsednica Živa Kavka Gobbo se z dnem pravnomočnosti te odločbe vpiše v evidenco NVO v javnem interesu, ki jo vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES).
5. Posebni stroški postopka niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v:

Vlagatelj Focus, Društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva ulica 7, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) je dne 28. 8. 2025 pri Ministrstvu za okolje podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: upravni organ) vložil vlogo za podelitev statusa NVO v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti (v nadaljnjem besedilu: vloga). Iz vloge za podelitev statusa NVO v javnem interesu je razvidno, da se vlagatelj pretežno ukvarja z izvajanjem dejavnosti po posameznih področjih, in sicer z raziskovanjem, ozaveščanjem, informiranjem, izvajanjem akcij, usposabljanjem in povezovanjem. Vlagatelj je v več kot dveh desetletjih delovanja razvil prepoznaven pristop k okoljski in družbeni odgovornosti ter z zgledom in strokovnim delom dokazuje, da je mogoče kakovostno življenje na našem planetu združiti s spoštovanjem okoljskih omejitev. Vlagateljevo delo poteka tako na lokalni in nacionalni ravni, kot tudi na mednarodni ravni ter ravni Evropske unije.

Vlagatelj je vlogi priložil vsa potrebna dokazila skladno z ZNOrg in pravilnikom, in sicer naslednje:

- Priloga 1 – poslovni poročili o delovanju na področju trajnostne mobilnosti za leti 2023 in 2024, iz katerega so razvidni programi, cilji in načrti, projekti ali druge aktivnosti z navedbo pomembnejših dosežkov, ki jih je organizacija izvajala v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti v zadnjih dveh letih;
- Priloga 2 – dokazila o aktivnostih in pomembnejših dosežkih, ki so navedeni v poročilih za zadnji dve leti in v vlogi (priloga 1: poročilo o delu iz katerega so razvidni programi, projekti ali druge aktivnosti z navedbo pomembnejših dosežkov, ki jih je vlagatelj izvajal na področju trajnostne mobilnosti v zadnjih dveh letih);
- Priloga 3 – poročilo o porabi sredstev za izvajanje aktivnosti, ki so navedene v poročilu o delu za zadnji dve leti;
- Priloga 4 – sprejet program bodočega delovanja za najmanj dve leti delovanja na področju trajnostne mobilnosti;
- Priloga 5 – izjave;
- Priloga 6 – podatki o ustanovitelju organizacije;
- Priloga 7 – podatki o datumu registracije organizacije oz. obvestilo o vpisu v AJPES;
- Priloga 8 – kopija veljavne pogodbe oz. statuta o ustanovitvi društva;
- Priloga 9 – podatki iz letnih poročil organizacije za zadnji dve leti oz. podatki izkaza poslovnega izida.

Za pridobitev statusa NVO v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti mora vlagatelj zadostiti pogojem iz prvega odstavka 2. člena ZNOrg, ki določa pogoje, kdaj se določena organizacija šteje za NVO. Gre za organizacijo, ki je pravna oseba zasebnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovile so jo izključno domače ali tuje fizične ali pravne osebe zasebnega prava, je nepridobitna in neprofitna, je neodvisna od drugih subjektov in ni organizirana kot politična stranka, cerkev ali druga verska skupnost, sindikat ali zbornica. Upravni organ ugotavlja, da vlagatelj zadostuje pogojem NVO iz prvega odstavka 2. člena ZNOrg, kar je potrdil tudi s poslano vlogo in prilogami (Statut društva – 1. člen).

Iz statuta vlagatelja izhaja, da se namen in cilji v okviru nepridobitne dejavnosti delijo na naslednja področja: sonaravni razvoj, podnebne spremembe, energija, mobilnost, globalna odgovornost, pravičnost ter odrast. Dejavnosti društva iz 5. člena statuta obsegajo predvsem: organiziranje predavanj in izobraževanj, konferenc, okroglih miz ter delavnic, izvajanje praktično orientiranih projektov, ozaveščanje javnosti, sodelovanje s podobno usmerjenimi društvi in organizacijami, svetovanje in sodelovanje z vlado, vladnimi in lokalnimi ustanovami, spremljanje in analiziranje dogajanj na področju varstva okolja, sodelovanje z mediji in podjetji, raziskovalne dejavnosti na področjih delovanja društva, idr.

Pravilnik v 4. členu določa, da društvo izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju trajnostne mobilnosti, če izpolnjuje, vsaj štiri od naslednjih kriterijev, in sicer:

1. Aktivno sodelovanje pri razvoju področja trajnostne mobilnosti, na katerem NVO deluje, s tem da NVO širi strokovno znanje z izobraževanjem, usposabljanjem, seminarji ali delavnicami, razvija ali izvaja programe razvoja področja oziroma prispeva k razvoju področja na drug primerljiv način, ter izvajanje promocijskih aktivnosti na področju trajnostne mobilnosti, priprava in izvajanje programov in projektov, namenjenih ozaveščanju otrok, dijakov, študentov in odraslih o pomenu trajnostne mobilnosti;

- vlagatelj je v vlogi izkazal referenci izvedbe in sodelovanja pri pripravi Zagovorniškega načrta za javni potniški promet (v nadaljnjem besedilu: JPP) ob podpori Mreže za prostor. V letu 2023 je vlagatelj izvedel srečanje Zagovornikov JPP – <https://prometnapolitika.si/srecanje-zagovornikov-javnega-potniskega-prometa/>, na katerem je kot soavtor predstavil Analizo virov financiranja JPP. Vlagatelj je referenco izkazal tudi z organizacijo različnih predavanj na temo trajnostne mobilnosti ter sodelovanjem v različnih koalicijah in skupinah na nacionalni ter EU ravni. Vlagatelj je izvedel naslednje projekte: trajnostna mobilnost v vrtcih in OŠ – <https://focus.si/projekti/7334>, partnerstvo za okolje in zdravje 3.0 – <https://focus.si/delavnice-onesnazenosti-zraka-na-osnovnih-solah-po-sloveniji/>, idr.

2. Spodbujanje aktivnosti in dialog med pristojnimi organi in organizacijami za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju trajnostne mobilnosti, na katerem NVO deluje;

- vlagatelj je izkazal referenco s stransko udeležbo v okviru ureditve gospodarske javne infrastrukture in obnove cest na območju potniškega centra Ljubljana in sodeloval v pravnem postopku ter s konstruktivnimi predlogi spodbujal trajnostne rešitve prometa na izbranem področju, idr.

3. Aktivno sodelovanje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov samouprave lokalne skupnosti, predlaganje dopolnitev ali sprejem predpisov in ukrepov ter aktivno sodelovanje v postopkih javnih obravnav in posvetov na področju trajnostne mobilnosti, na katerem NVO deluje;

- vlagatelj je referenco izkazal s posredovanjem pripomb na Nacionalni energetski in podnebni načrt - NEPN na področju prometa – <https://prometnapolitika.si/odziv-do-predlaganih-usmeritev-in-ciljev-v-prvem-osnutku-nepn-napodrocju-prometa-2/>. Vlagatelj je referenco izkazal tudi s sodelovanjem v javnih razpravah na področju onesnaženosti zraka zaradi prometa – <https://focus.si/evropski-parlament-je-glasoval-za-okrepitev-zakonovkakovostizraka/>, vlagatelj je izvedel tudi zagovorniške aktivnosti na področju alternativnih goriv – Vodikova mrzlica: načrti EU temeljijo na negotovem uvozu in Čiste rešitve za vse: Načrt za razogličenje avtomobilov, idr.

4. Aktivno sodelovanje pri predlaganju in iskanju konkretnih izboljšav s področja trajnostne mobilnosti na terenu ter izvajanje analiz in raziskav na lokalni in državni ravni, ter aktivno sodelovanje z domačimi ali mednarodnimi strokovnimi organizacijami, ki izvajajo dejavnosti na področju trajnostne mobilnosti;

- vlagatelj je referenco izkazal kot aktivni član v Koaliciji za trajnostno prometno politiko, Mreži za prostor, ter Partnerstvu za okolje in zdravje. Na mednarodni ravni je vlagatelj član mreže Transport & Environment ter European Passengers Federation. Na področju prevozne revščine se povezuje z organizacijami iz EU držav, s poudarkom na regiji srednje in vzhodne Evrope. Sodeluje tudi v kampanjah kot sta Clean Cities Campaign in Transport poverty hub (neformalna skupina nevladnikov in strokovnjakov, ki jo vodi European Climate Foundation in kjer se njeni člani večkrat letno dobijo na spletnem srečanju in razpravljajo o različnih vidikih prevozne revščine).

5. Izvajanje dejavnosti na področju trajnostne mobilnosti, ki so po kakovosti ali namenu primerljive z dejavnostjo javnih zavodov, oziroma dejavnosti, ki dopolnjujejo mrežo javnih zavodov po vsebini dela ali načinu delovanja ter soorganiziranje ali izvajanje srečanj za izmenjavo in prenos

znanstvenih ali strokovnih spoznanj na področju trajnostne mobilnosti, v domačem ali mednarodnem prostoru (npr. konference, simpoziji, posveti, seminarji, okrogle mize);

- vlagatelj je izkazal referenco s pripravo, sodelovanjem ter izvajanjem izobraževanj za učitelje, ter pri pripravi gradiv za vrtce. Vlagatelj je referenco izkazal tudi s sodelovanjem na domačih in mednarodnih konferencah (leta 2023 International degrowth Conference Zagreb, spletni webinar s predstavitvijo dobrih praks reševanja prevozne revščine, organizacija nacionalnega posveta JPP, kot rešitev okoljskih in socialnih vprašanj, idr).

6. Izvajanje in strokovno svetovanje civilni družbi, javnemu sektorju ter gospodarskim subjektom na področju trajnostne mobilnosti, na katerem NVO deluje ter izdajanje strokovne literature, publikacij, študij ali drugih strokovnih objav v medijih na področju trajnostne mobilnosti, na katerem NVO deluje;

- vlagatelj je izkazal referenco z imenovanjem članice v Strokovni svet Družbe za upravljanje javnega potniškega prometa – DUJPP in s sodelovanjem v delovni skupini za celostno prometno načrtovanje. Vlagatelj je izdal številne publikacije, študije ali druge strokovne objave, ki so naslednje:

- Opredelitev prevozne revščine v Sloveniji, Regionalni razvoj, 2023:

https://www.researchgate.net/publication/374988619_Opredelitev_prevozne_revscine_v_Sloveniji;

- Ekonomska študija vpliva nestabilnih političnih in ekonomskih razmer na prevozno revščino, 2023: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/168967427>;

- Ilenič, A., Močnik, G., Benčina, M., Pohar, M., Koleča, T., & Bolte, T. (2023). Onesnažen zrak ubija - kako dolgo še? Radiotelevizija Slovenija javni zavod: <https://prvi.rtvsl.si/podcast/studio-ob1700/87/174944463>;

- Benčina, M. (2023). Promet na razpotju: trajnostna mobilnost za vse ali netrajnostna le za nekatere. Razpotja, 14(52), 6–9., idr.

Iz preverbe podatkov izkaza poslovnega izida za leti 2023 in 2024 izhaja, da je vlagatelj sredstva uporabljal za opravljanje aktivnosti in projekte, ki so navedeni po programih oz. področjih na katerih vlagatelj pretežno deluje. Na podlagi vpogleda v dokazila in register društev izhaja, da ima vlagatelj društvo registrirano več kot 20 let, saj je bil prvič vpisan v register društev na podlagi odločbe številka 026-39/2002 1203 z dne 20. 1. 2003.

Iz vloge (Priloga 4) in sprejetega Načrta dela za leti 2025 in 2026 je razvidno, da bo vlagatelj nadaljeval z delovanjem društva, ki je usmerjeno v izboljšanje sistemskih pogojev za razvoj kolesarjenja in trajnostnega prometa, kar društvo dosega s sodelovanjem pri oblikovanju politik, s podajo mnenj in pripomb na programe in predpise na nacionalni in ravni EU. Vlagatelj bo v letu 2026 nadaljeval delo na projektu LIFE IP CARE4CLIMATE in z delom na dveh novih, večletnih projektih, ki sta LIFE4ADAPT ter LIFE PLAN4CLIMATE. Na področju prometa bo vlagatelj v letu 2026 nadaljeval zagovorniške aktivnosti na področju prometnih politik, raziskoval prevozno revščino, spodbujal prehod v nizkoogljično družbo na lokalni ravni skozi razvoj in promocijo projektov trajnostnega upravljanja z viri skupnosti na področju prometa, ozaveščal in izobraževal o trajnostni mobilnosti s poudarkom na zagovorništvu JPP, idr. Na področju energije bo vlagatelj v letu 2026 pričel z aktivnostmi na novih projektih LIFE SocialINRG in LIFE Gender4Power. Vlagatelj bo preko programa Mobilnost v letu 2026 spodbujal načine premikanja, ki potrebe ljudi po mobilnosti usklajujejo z ekosistemskimi zmogljivostmi. Rešitev za naraščanje prometa je trajnostna mobilnost, ki pomeni zagotavljanje učinkovite in enakopravne mobilnosti za vse ob minimalnih nezaželenih stranskih učinkih. V sodelovanju z organizacijo Umanotero bo vlagatelj še naprej izvajal aktivnosti ozaveščanja o podnebnih spremembah in spodbujanja dobrih praks zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Na področju globalne odgovornosti in pravičnosti bo vlagatelj v letu 2026 nadaljeval z izvajanjem projektov RE:boot, Futr za jutro – hrana za prihodnost ter Moja revolucija 7.0 MAR.

Iz vloge, zahtevanih prilog in na podlagi izkaza pomembnejših dosežkov delovanja vlagatelja upravni organ ugotavlja, da vlagatelj izpolnjuje predpisane pogoje skladno s četrtem odstavkom 6. člena ZNOrg, za podelitev statusa NVO v javnem interesu na področju trajnostne mobilnosti. Vlagatelj izpolnjuje pogoje tako z vidika zadostitve pogojem ZNOrg v celoti kot tudi pravilnika, zato je upravni organ odločil kot izhaja iz prve točke izreka te odločbe. Posebni stroški postopka niso nastali, kot izhaja iz pete točke izreka te odločbe.

Vlagatelj je dolžan o delovanju NVO v javnem interesu poročati ter obveščati o spremembah, ki bi lahko vplivale na izpolnjevanje pogojev za podelitev statusa NVO v javnem interesu, kot izhaja iz druge in tretje točke izreka te odločbe.

Upravni organ je dolžan izvesti vpis vlagatelja v javno evidenco NVO v javnem interesu, kot izhaja iz četrte točke izreka te odločbe.

Ta odločba je v skladu z 2 a. točko prvega odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš, 189/20 – ZFRO in 44/25 – ZDOsk-1B) oproščena plačila upravne takse.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Vlado Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, v 15 dneh od dneva vročitve. Pritožba se vloži pisno neposredno, ali se pošlje priporočeno po pošti ali poda ustno na zapisnik pri Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana. Pritožba je v skladu z 2 a. točko prvega odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš, 189/20 – ZFRO in 44/25 – ZDOsk-1B) takse prosta.

**Mag. Bojan Kumer
MINISTER**

Pripravila:
Nina Božič Odar
Podsekretarka

Postopek vodi:
Darko Trajanov
Generalni direktor

Vročiti:
- Focus, Društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva ulica 7, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti na naslov: info@focus.si

Vložiti:
- zbirka dokumentarnega gradiva